

Kodeks etyki pracowników naukowych

Fabrykowanie i fałszowanie wyników badań oraz plagiatowanie rażąco naruszają podstawowe zasady uprawiania nauki. To jedno z głównych przesłań Kodeksu Etyki Pracownika Naukowego, który w grudniu uchwaliło Zgromadzenie Ogólne Polskiej Akademii Nauk. Kodeks adresowany jest do wszystkich pracowników naukowych.

„Podstawowe, uniwersalne zasady i wartości etyczne, na których opiera się integralność i wiarygodność nauki odnoszą się do przedstawicieli wszystkich bez wyjątku dyscyplin naukowych” – czytamy w dokumencie. Do uniwersalnych zasad opisanych w Kodeksie należą: sumienność w prezentowaniu celów i intencji prowadzonych badań, krytycyzm wobec własnych rezultatów, opieranie interpretacji i wniosków wyłącznie na faktach, bezstronność w podejściu do badanego problemu, niezależność od zewnętrznych wpływów na prowadzenie badań. Naukowcy powinni być również otwarci w dyskusjach na temat własnych badań. Powinna cechować ich: odpowiedzialność wobec środowiska czy dóbr kultury; rzetelność, która przejawia się m.in. we właściwym podawaniu źródeł; odwaga w sprzeciwianiu się poglądom sprzecznym z wiedzą naukową.

Powyższych zasad powinni przestrzegać naukowcy i instytucje prowadzące badania, a także finansujące badania i zajmujące się organizacją życia naukowego. Kodeks zawiera także dobre praktyki dotyczące procedur badawczych, recenzowania i opiniowania, a także katalog praktyk autorskich i wydawniczych. Dokument wymienia ponadto najważniejsze przewinienia w prowadzeniu badań naukowych. Są to m.in. fabrykowanie i fałszowanie wyników badań, czyli ich zmyślanie i przedstawianie jako prawdziwych oraz zmienianie lub pomijanie niewygodnych danych. Do przewinień zalicza się również plagiatowanie, czyli przywłaszczanie cudzych idei, wyników badań lub słów bez poprawnego podania źródła. Autorzy kodeksu określają plagiatowanie jako niedopuszczalną formę przewinienia przeciwko innym badaczom. Inne rażące naruszenia rzetelności to m.in. wystawianie fałszywej recenzji rozpraw doktorskich, habilitacyjnych, wniosków o tytuły profesorskie i wszelkich wniosków o zatrudnienie w instytucjach naukowych, a także projektów badawczych oraz uchylenie się od wyrażenia opinii lub jej odmowa, w przypadku gdy ocena, zdaniem opiniującego, powinna być negatywna.

Zgodnie z zasadami przedstawionymi w dokumencie popełnienie tych przewinień może przyczynić się do dyskwalifikacji ich sprawcy jako naukowca. Zarzut wobec uczonego łamiącego zasady etyki można zgłaszać do Komisji ds. spraw etyki w nauce. Ewentualne postępowanie dyscyplinarne może zostać poprowadzone na podstawie ustaw o Polskiej Akademii Nauk, Prawo o szkolnictwie wyższym i o instytutach badawczych.

Kodeks opracowała Komisja do spraw etyki w nauce, powołana w 2010 roku dzięki reformie nauki. W jej skład wchodzi: prof. dr hab. Andrzej Zoll, prof. dr hab. Maciej Grabski, prof. dr hab. Osman Achmatowicz, prof. dr hab. Andrzej Białynicki-Birula, prof. dr hab. n. med. Andrzej Górski, prof. dr hab. n. med. Janusz Limon, prof. dr hab. inż. Tadeusz Luty, prof. dr hab. Piotr Węgleński, oraz prof. dr hab. Franciszek Ziejka.

Źródło: www.nauka.gov.pl [1]

[kodeks_pan.pdf](#) [2]

Najlepsza uczelnia na Podbeskidziu, zlokalizowana w Bielsku-Białej.

Od 1997 roku Uczelnia realizuje misję: "Obudzić w studentach niepoahamowaną ciekawość świata".

Misja ta realizowana jest poprzez kształtowanie w studentach twórczych osobowości oraz umiejętności zdobywania potrzebnej wiedzy, a także poprzez wysoką jakość kształcenia i elastyczny system nauczania.

**Wyższa Szkoła
Ekonomiczno-Humanistyczna**

ul. gen. Wł. Sikorskiego 4-4c
43-300 Bielsko-Biała

tel.: +48 33 816 51 70

Source URL: <https://wseh.pl/pl/page/o-uczelni/kodeks-etyki-pracownikow-naukowych.html>

Links

[1] <http://www.nauka.gov.pl> [2] https://wseh.pl/sites/default/files/download/file/kodeks_pan.pdf